

1^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΥΘΟΣΜΟΥ “ΑΡΧΕΛΛΑΟΣ”

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ Β6:

Μαριάννα Τογρού - Μελίνα Σάγου - Ναταλία Νταγκουνάκη

Αργύρης Γεράκης

Σχολικό έτος 2021-22

Διονύσιος Σολωμός

Μαριάννα Τογρού

Μελίνα Σάγου

Ναταλία Νταγκουνάκη

Τμήμά: Β'6

Σχολικό έτος: 2021-22

- Ο Διονύσιος Σολωμός γεννήθηκε στην Ζάκυνθο στις 8 Απριλίου 1798 και απεβίωσε στην Κέρκυρα στις 9 Φεβρουαρίου 1857. Ήταν Έλληνας ποιητής, πιο πολύ γνωστός για τη συγγραφή του ποιήματος «Ύμνος εις την Ελευθερίαν», οι πρώτες δύο στροφές του οποίου έγιναν ο εθνικός ύμνος της Ελλάδας και ύστερα της Κύπρου.

*Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερὴ,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψι,
Ποῦ μὲ βία μετράει τὴν γῆ.*

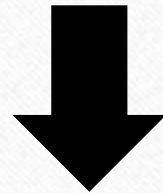
*Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαίρε, ὦ, χαίρε Ἐλευθεριά!*

- Κεντρικό πρόσωπο της Επτανησιακής σχολής, ο Διονύσιος Σολωμός θεωρήθηκε και θεωρείται ο εθνικός ποιητής των Ελλήνων, όχι μόνο γιατί έγραψε τον Εθνικό Ύμνο, αλλά και διότι αξιοποίησε την προγενέστερη ποιητική παράδοση και ήταν ο πρώτος που καλλιέργησε συστηματικά τη δημοτική γλώσσα και άνοιξε το δρόμο για τη χρησιμοποίησή της στη λογοτεχνία, αλλάζοντας ακόμη περισσότερο τη στάθμη της.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

- Τα πρώτα ποιήματα του Σολωμού, αυτά της Ζακυνθινής περιόδου, ήταν κυρίως σύντομα στιχουργήματα στα πρότυπα των ιταλικών ποιημάτων, στο κλίμα του αρκαδισμού. Για παράδειγμα Ο θάνατος του βοσκού, Ευρυκόμη, αλλά και του πρώιμου ρομαντισμού, Τρελή μάνα. Πρώτος σημαντικός σταθμός είναι ο Ύμνος εις την Ελευθερίαν, Λχάρη στον οποίο καθιερώθηκε ως εθνικός ποιητής και απέκτησε τη φήμη που απολάμβανε ως το θάνατό του.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- Η δεκαετία 1823-1833 είναι καθοριστική για τη μετέπειτα εξέλιξή του. Τότε ο ποιητής προσπάθησε να εγκαταλείψει την ευκολία του αυτοσχεδιασμού και άφησε οριστικά τον νεοκλασικισμό των ποιημάτων 'Υμνος εις την Ελευθερίαν, Ωδή στον θάνατο του Λόρδου Βύρωνα και Εις Μάρκο Μπότσαρη, το μόνο ποίημα που αφιερώνεται σε αγωνιστή του '21.

Κάποια από τα ποιήματα του ήταν :

- Η Αγνώριστη
- Η ψυχούλα
- Η Ξανθούλα
- Το όνειρο
- Κάκιωμα
- Ανθούλα

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ
ΤΗΣ ΜΕ ΆΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΓΕΡΑΚΗΣ Β6

Εισαγωγή

- Υπάρχουν διάφορες θεωρίες σχετικά με την προέλευση της Ελληνικής γλώσσας. Σύμφωνα με μια από αυτές, η ελληνική γλώσσα προέρχεται από μια μετανάστευση πρωτοελλήνων μεταναστών στην Ελληνική χερσόνησο, κάπου ανάμεσα στο 3000 με 1700 π.Χ.. Σύμφωνα με μια άλλη θεωρία η μετανάστευση στην Ελλάδα έγινε σε προπρωτοελληνικό στάδιο, ενώ οι χαρακτηριστικές φωνητικές αλλαγές συνέβησαν αργότερα.

Μυκηναϊκή και Αρχαϊκή Περίοδος

- Το πρώτο γνωστό ελληνικό αλφάβητο ήταν η Γραμμική Β, για την γραφή της αρχαϊκής μυκηναϊκής διαλέκτου. Η Γραμμική Β αποκρυπτογραφήθηκε το 1953. Μετά την πτώση του μυκηναϊκού πολιτισμού υπήρξε μια πεντακοσιοσάχρονη περίοδος όπου είτε δεν υπήρχε αλφάβητο ή τίποτα δεν έχει επιβιώσει στις μέρες μας.

- Στην αρχαϊκή και την κλασική εποχή, οι κύριες διάλεκτοι της Ελληνικής ήταν η Αιολική, Ιωνική και Δωρική. Οι Αιολείς κατοικούσαν στις Κυκλάδες και τη δυτική Μικρασία βόρεια της Σμύρνης, ενώ ομιλούσαν την αιολική διάλεκτο. Οι Ίωνες ζούσαν κυρίως στην δυτική Μικρασία από τη Σμύρνη και νότια και ομιλούσαν την ιωνική διάλεκτο. Οι Δωριείς ζούσαν στις πελοποννησιακές ακτές, στη Σπάρτη, στην Κρήτη και στη νότια Μικρασία και ομιλούσαν την δωρική διάλεκτο. Η Ιλιάδα και Οδύσσεια του Ομήρου γράφτηκαν στην λογοτεχνική μορφή της ιωνικής με μερικά δάνεια από άλλες ελληνικές διαλέκτους.

Μεσαίωνας

- Η Μεσαιωνική ελληνική (γνωστή και ως Βυζαντινή ελληνική), είναι η ελληνική γλώσσα όπως ομιλούταν στον Μεσαίωνα. Η αρχή της μεσαιωνικής ελληνικής αρχίζει γύρω στο 600 μ.Χ. και τελειώνει οχτώμισι αιώνες αργότερα, με την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453. Το 1453 σηματοδότησε το τέλος του Μεσαίωνα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τον 7ο αιώνα η ελληνική γλώσσα έγινε η μόνη επίσημη γλώσσα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Σύγχρονη Ελληνική

- Η αρχή της "σύγχρονης" εποχής της ελληνικής γλώσσας τοποθετείται συμβολικά μετά τη πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας το 1453. Το 1453 δεν σηματοδοτεί κάποια τροποποίηση της ελληνικής γλώσσας, καθώς πολλά χαρακτηριστικά που απαντώνται στην σύγχρονη ελληνική είχαν αναπτυχθεί κατά την βυζαντινή εποχή, δηλαδή από τον 4ο έως τον 15ο αιώνα.

- Μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους το 1829, η Καθαρεύουσα έγινε η επίσημη και μόνη αποδεκτή μορφή της ελληνικής στην σύγχρονη Ελλάδα.

Σύγχρονη Ελληνική

- Αυτό δημιούργησε ένα γλωσσικό ζήτημα και ύστερα ακολούθησε η ανάδυση των Δημοτικιστών και των Λόγιων. Μέχρι εκείνο το σημείο, η χρήση της Δημοτικής αποθαρρυνόταν, ενώ η χρήση της δημοτικής για επίσημους σκοπούς ήταν παράνομη. Η πτώση της Χούντας το 1974 και η ολοκλήρωση της Μεταπολίτευσης οδήγησαν στην επικράτηση της δημοτικής. Σήμερα η δημοτική γλώσσα είναι η επίσημη μορφή της ελληνικής στην Ελλάδα και την Κύπρο. Έχει περίπου 12 με 15 εκατομμύρια ομιλητές παγκοσμίως.

Λατινικά και Ελληνική

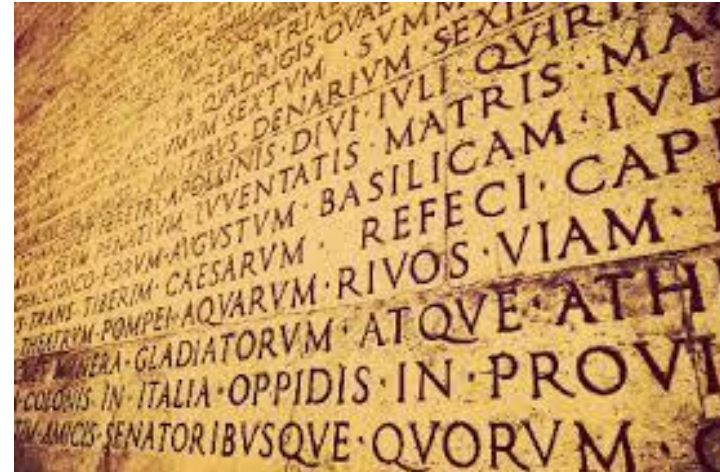
- Η επικρατέστερη εκδοχή για την προέλευση του λατινικού αλφαβήτου είναι ότι ο δανεισμός προέρχεται από μια δυτική ποικιλία του αντίστοιχου ελληνικού που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες άποικοι της Κάτω Ιταλίας, συγκεκριμένα από την αποικία Κύμη, την αρχαιότερη που ίδρυσαν οι Έλληνες. Τα ελληνικά απ' τον 5ο αι. π.Χ καθιερώθηκαν ως η γλώσσα του πολιτισμού και της ανώτερης παιδείας, ενώ στα χρόνια του Μ. Αλεξάνδρου διαδόθηκε μέχρι τις Ινδίες και έγινε η πρώτη παγκόσμια γλώσσα, η *lingua franca*.

Λατινικά και Ελληνική

- Τα ελληνικά άρχισαν με τον καιρό να κατακτούν σημαντικότερη θέση. Αρχικά χρησιμοποιήθηκαν ισότιμα στα δικαστήρια, στη σύνταξη διαθηκών, στο Πανεπιστήμιο της Κων/πολης και έπειτα με τον Ιουστινιανό αναγνωρίζονται ως επίσημη γλώσσα.
- Ο Ηράκλειος είναι, όμως, αυτός που θα δώσει το οριστικό τέλος της αυτοκρατορίας με τη ρωμαϊκή παράδοση, όταν το 629, αντί για τον τίτλο αυτοκράτωρ θα υιοθετήσει επίσημα την ελληνική λέξη "βασιλεύς". Οι λόγοι φυσικά, είναι και πάλι πολιτικοί.

Λατινικά και Ελληνική

- Η ελληνική γλώσσα έμελλε να συνεχίσει την πορεία της στους αιώνες, παρουσιάζοντας βέβαια αρκετές μεταβολές και διαφοροποιήσεις. Πλέον, όμως, της θέση της πολιτισμικής γλώσσας είχαν κατακτήσει τα λατινικά. Όποιος ήθελε να είναι "literatus" (διανοούμενος) έπρεπε να τα μιλάει άπταιστα
- Οι επιστήμονες της νεότερης εποχής χρησιμοποίησαν τα λατινικά και τα αρχαία ελληνικά προκειμένου να δώσουν ονομασία στα διάφορα επιτεύγματα, καθώς ήταν και είναι κλασικές γλώσσες με ιδιαίτερο κύρος.

Τρόποι εμπλουτισμού λεξιλογίου

- Κωδικοποιώ και διατηρώ τη φωνολογική αναπαράσταση της λέξης στη μνήμη
- Αντλώ στοιχεία από το σημασιολογικό, συντακτικό και εικονογραφικό πλαίσιο για την αναζήτηση του πιθανού νοήματος της νέας λέξης
- Επιλέγω και διαμορφώνω ένα πιθανό και δυνατό νόημα για τη νέα λέξη
- Συσχετίζω την πιθανή σημασία της νέας λέξης με τη φωνολογική της αναπαράσταση
- Ενσωματώνω και αποθηκεύω τη νέα γνώση στην υπάρχουσα γνωσιολογική βάση

ΤΕΛΟΣ